

STANOWISKO

Zarządu Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 21 marca 2023 roku

w sprawie mechanizmu finansowania zadań ustawowych realizowanych przez Wojewódzkie Urzędy Pracy służących utrzymaniu poziomu zatrudnienia

Od pierwszych dni pandemii SARS COV 2 wszystkie szczeble administracji publicznej włączyły się w działania nie tylko służące ochronie zdrowia naszych obywateli, ale także walki o zabezpieczenie miejsc pracy. Szczególną rolę w tym zmaganiach odegrały Publiczne Służby Zatrudnienia (PSZ), w tym podległe Marszałkom Województw Wojewódzkie Urzędy Pracy (WUP). Ustawa COVID – 19 nałożyła na Dyrektorów WUP obowiązek realizacji nowych zadań związanych z przyznawaniem i rozliczaniem świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy w formie dofinansowania wynagrodzeń pracowników. W celu szybkiego i sprawnego uruchomienia środków pomocowych w WUP podjęto szereg działań organizacyjnych i logistycznych, co w istotny sposób przyczyniło się do utrzymania poziomu zatrudnienia, potwierdzonego przez dane statystyczne.

Zadania wynikające z ustawy wciąż są realizowane przez WUP. Obecnie trwa intensywny proces rozliczania wsparcia wypłaconego w ramach ustawy COVID-19. W tym celu urzędy przeprowadzają m.in. postępowania administracyjne, które kończą się wydaniem decyzji administracyjnych o zwrocie środków (w ramach art. 15gg ustawy), prowadzone są również czynności w zakresie przygotowania i złożenia pozwów cywilnych w sprawie zwrotu całości lub części wypłaconego dofinansowania (w ramach art. 15g i 15gga ww. ustawy).

Na podstawie danych otrzymywanych cyklicznie z WUP dotyczących stopnia zaawansowania czynności związanych z wydawaniem decyzji zwrotowych oraz składaniem pozwów cywilnych, już dziś wiemy, że rozpoczęte działania stanowią zaledwie początek procedury odzyskiwania środków. Windykacja należności Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w zakresie zarówno procedury cywilnej, jak i administracyjnej, będzie toczyć się w stosunku do znacznej liczby przedsiębiorców i stanowić zadanie wieloletnie.

Z informacji Konwentu Dyrektorów WUP wynika, że stan ostatecznego rozliczenia udzielonego wsparcia w skali kraju wynosi aktualnie ok. 24%, przy czym sytuacja w poszczególnych województwach jest dość zróżnicowana głównie z uwagi na wynikającą z uwarunkowań regionów skalę potrzeb przedsiębiorców w okresie pandemii. Bazując na dotychczasowych doświadczeniach w obszarze dochodzenia należności z tytułu roszczeń pracowniczych, jako Marszałkowie nadzorujący pracę wojewódzkich urzędów pracy, mamy świadomość czasochłonności i kosztochłonności prowadzonych postępowań.

W związku z powyższym Zarząd Związku Województw RP zwraca się z postulatem zapewnienia, adekwatnego do bieżącej sytuacji, mechanizmu finansowania tego zadania do chwili jego ostatecznego zakończenia. Pierwotne założenia procedur i rozwiązań służących stabilizacji sytuacji gospodarczej zostały zweryfikowane przez przebieg i rozmiar pandemii.

Wsparcie udzielane przez WUP było systematycznie wydłużane, ostatnie formy pomocy były udzielane do 31 sierpnia 2021 roku (ostatecznie w skali kraju WUP przekazały finansowanie na podstawie ok. 147 tys. pozytywnie zweryfikowanych wniosków). Określone pierwotnie limity na obsługę przez WUP ww. zadania okazały się być niewystarczające, zostały już wykorzystane, albo zostaną wykorzystane w bieżącym roku. Równie istotne dla rzetelnego, zgodnego z przepisami o finansach publicznych zakończenia rozliczeń jest wydłużenie terminu na realizację tego procesu, stosownie do liczby wniosków pozostających do rozliczenia (umożliwienie kontynuacji zadań po roku 2024, co oznacza w odniesieniu do indywidualnego wniosku weryfikację końcową w okresie dłuższym niż 3 lata od dnia upływu terminu do złożenia rozliczenia przez przedsiębiorcę). Z perspektywy czasu, bogatsi o doświadczenie powinniśmy zadbać o sprawne doprowadzenie procedur do końca, z pełnym uwzględnieniem niezbędnych nakładów finansowych, jak i odpowiednich ram czasowych.

W poczuciu odpowiedzialności za skuteczne rozliczenie środków publicznych przekazanych polskim przedsiębiorcom przez podległe nam jednostki, apelujemy o zabezpieczenie środków finansowych umożliwiających WUP efektywną realizację przypisanych im zadań, w szczególności w zakresie rozpoczętych i zaawansowanych już w skali kraju czynności związanych z windykacją należności Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, wynikających z rozliczania wniosków z Tarczy antykryzysowej. Wyasygnowanie stosownych środków z budżetu centralnego stanowi element niezbędny dla powodzenia, skutecznego i terminowego zakończenia przez WUP tego wieloetapowego zadania. Być może jednym ze źródeł mogłyby być środki pochodzące ze zwrotów i windykacji przedmiotowej pomocy.

Zarząd Związku Województw RP zwraca się do Pani Minister z prośbą o analizę rozwiązań legislacyjnych umożliwiających sfinansowanie kosztów ww. zadania (tj. m. in. rozważenie zwiększenia limitu na obsługę przez WUP ww. zadania, zwiększenia limitu wydatków środków na wynagrodzenia pracownicze wraz z pochodnymi oraz koszty obsługi na wydatki rzeczowe w planie finansowym FGŚP na kolejne lata), wydłużenia terminu jego realizacji, konstruktywny dialog w tym zakresie, a także ewentualne osobiste spotkanie w celu wypracowania rozwiązania służącego wszystkim zaangażowanym stronom.

Olgiert Geblewicz

Prezes Zarządu
Związku Województw RP

Otrzymuje:

- 1) Marlena Małąg, Minister Rodziny i Polityki Społecznej